

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Værker i tolv bind 9: Niels Klim

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 9: Niels Klim", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 9: Niels Klim*, udg. af F. J. BILLESKOV JANSEN ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 341. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holberg09-shoot-idm139856960623280/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 9: Niels Klim

MORALSKE FABLER

67. Fabel.

Æslet Bibliothecarius.

Et Æsel søgte engang om at blive Bibliothecarius. Motiverne til Ansøgningen var, at han ofte havde ladet sig bruge udi Flotte-Tider, til at bære Bøger fra et Sted til et andet. Han fremvise sin Ryg, som af deslige Byrder var kommen til Skade, og havde forarsaget, at han havde satt sin Helbred til ved Arbeidet, som henhørte til Respublica literaria. Men han fik, som venteligt var, Afslag, og blev haanligen afviset. Da dette rygtedes udi Skoven, dreve de andre Dyr Spot med ham, blant andre var Giøgen, som sagde: Meener du at man gjør Æsler til Bibliothecarier? Meener du at det er nok at have baaret en Bog, eller at have seet Bindet deraf? Æslet svarede dertil: Jeg haver dog hørt tale om mange, der intet andet Beviis kand anføre paa deres Lærdom end deres store og tallrige Bibliotheker, som de bruge til Stats og ikke til Læsning, og efterdi saaledes er beskaffet, meenede jeg, at et firebeenet Æsel kunde i saa Maade være lige saa god som et tobeenet.

Fabelen lærer, at ingen kand bevise sin Lærdom af sine Bibliotheker. Derfor sagde fordum en Philosophus da hand kom ind paa et stort Bibliothek, hvis Ejere havde Bøgerne allene for Zirat: Salvete libri sine magistro.

68. Fabel.

Blant adskillige sælsomme og stridige Lærdomme, som førtes blant Dyr, vare fornemmeligen tvende, som satte meest Spliid udi Skoven: Den gamle saa kaldede orthodoxe Lærdom, som længe u-anfegtet havde floreret, var denne, at Jupiter haver beskikket visse Creature til Lyksalighed, andre til Lidelse: At det Onde saaveisom det Gode maa alleene tilskrives hans Villie og Velbehag, item at han er Vreede, Hevngierrighed, Partiskhed og adskillige lastværdige Passioner underkastet. Denne Lærdom,

MORALSKE FABLES

som kaldtes den Orthodoxe, og var den Herskende, blev siden anfægtet af andre, som ere faldne til en anden Extremitet, saa at de have nægtet Jupiters og andre Guders Existence. Derom vare Stridigheder længe blevne førte. Men, da de komne til den Grad, at Skov-Fyrsten Pan begyndte at frygte for indvortes Kriig, lod hand saadant andrage for Jupiter, forlangende, at han ved en Decision, vilde tilkiendegive, hvilken Lærdom var meest farlig og lastværdig. Jupiter blev herved ikke lidet allarmeret. Han kaldede Guderne sammen for at høre deres Betænkende. Endeel af dem faldt den Sect meest fordømmelig, som vilde gjøre Jupiter til et non-ens, andre derimod vare af andre Tanker, sær Momus, hvilken sagde: Jeg kand nogenledes taale, at jordiske Creature sige, at Momus er ikke til, men ingenlunde, at man holder ham for en Tyran, og tillegger ham saa mange Feil. Jupiter studsede derved, og holdt for, at det var sikkerst at lade denne Sag blive u-decideret.

69. Fabel.

Pans Rangs-Forordning.

Foruden de Stridigheder udi Lærdommen, som regnede blant Skovens Dyr, vare andre, som reysede sig af Høyhed og Ærgierighed. De saa kaldne ædle Dyr kunde ikke lide, at de ringere paastode en Liighed. Det var derfor at alle de som regnede sig udi den fornemste Classe, nemlig Løver, Leopardter, Tigre, Elephanter, Ørne, Høge, etc. berammede et Mode, som de gave Navn af Herre-Dag eller Ridder-Dag, for at raadslaac herom. Denne Ridder-Dag blev holden mod Enden af den Maaned Kaska udi Slange-Aaret. De besværgede sig da samtligen over de mindre Dyrs Hovmod, hvilken de sagde gik saa vidt, at alle indtil Sviin, Faar og Æsler bildte sig ind at Soel og Maane skinnede saavel for deres, som for de ædle Dyrs skyld, og at Himmelen gav Regn og Vinden rensede Luften saavel for et Æsel, som for en Løve. Saadant og andet, sagde de, var